

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DENİZLİ MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	11
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13
8.	EKLER.....	35

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3 : 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	7
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	8
Tablo 8: Tüketime Sevk Edilmelerine Rağmen Giderleştirilmeyen Taşınırlar.....	15

KISALTMALAR

KDV: Katma Değer Vergisi

KHK: Kanun Hükümünde Kararname

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması
2. Kiralanan Gayrimenkuller İçin Yapılan Giderlerin Özel Maliyetler Hesabı'nda Muhasebeleştirilmemesi
3. İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Tüketime Sevk Edilmelerine Rağmen Giderleştirilmemesi
4. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının İlgili Hesapta Muhasebeleştirilmemesi
5. Gider Taahhütleri Hesabının Doğru Bilgi Sunmaması

B. Diğer Bulgular

1. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına İndirim Konusu Olmayan Kayıtların Yapılması
2. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Aşılması
3. İşçilere Yasal Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması
4. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
5. Merkezefendi Belediyesi Sosyal ve İktisadi İşletmesinin İş ve İşlemleri ile Bunlara İlişkin Kayıtlarda Usule Aykırı Hususlar Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli idareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Merkezeşendi Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir. Sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıklı ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Merkezfendi Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde

belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Fen İşleri Müdürlüğüdür. Meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 15 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılara bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır:

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	623	127
Sözleşmeli Personel	-	89
Kadrolu İşçi	299	40
Geçici İşçi	3	3
Toplam	925	259
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	220	220

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 1 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin

veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Merkezefendi Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2022 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
Personel Giderleri	-	25.220.000,00	5.725.000,00	9.463.099,05 / 930.185,00	39.477.914,05	35.913.422,43	3.564.491,62	-
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	3.891.000,00	465.000,00	1.823.783,81 / 0	6.179.783,81	5.617.979,61	561.804,20	-
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	164.030.000,00	87.835.000,00	70.691.343,86 / 16.653.505,12	305.902.838,74	295.849.933,30	10.052.905,44	-
Faiz Giderleri	-	1.600.000,00	-	1.235.686,58 / 0	2.835.686,58	2.829.705,77	5.980,81	-
Cari Transferler	-	13.604.000,00	3.975.000,00	1.899.869,92 / 532.000,00	18.946.869,92	18.266.936,33	679.933,59	-
Sermaye Giderleri	-	194.505.000,00	67.000.000,00	2.235.9130,56 / 57.361.639,00	226.502.491,56	221.382.818,25	5.119.673,31	-
Sermaye Transferleri	-	2.000.000,00	-	0 / 1.999.907,00	93	-	93	-
Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-	-
Yedek Ödenek	-	30.150.000,00	-	0 / 29995677,66	154.322,34	-	154.322,34	-
Toplam	-	435.000.000,00	165.000.000,00	107.472.913,78 / 107.472.913,78	600.000.000,00	579.860.795,69	20.139.204,31	-

Belediyenin 2022 mali yılı bütçesinde 435.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenecek 165.000.000,00 TL ödenek ile birlikte 2022 yılı ödenek toplamı 600.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 579.860.795,69 TL bütçe gideri yapılmış, 20.139.204,31 TL ödenek ise iptal edilmiştir.

Tablo 3 : 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	152.185.000,00	174.874.371,28	1.175.744,75	173.698.626,53	114,14
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	24.910.000,00	34.229.524,97	230.366,83	33.999.158,14	136,49
04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.750.000,00	-	-	-	-
05- Diğer Gelirler	305.695.000,00	356.734.100,76	590.296,81	356.143.803,95	116,50
06- Sermaye Gelirleri	120.000,00	1.207.388,64	-	1.207.388,64	1.006,16
08-Alacaklardan Tahsilat	-	-	-	-	-
09- Red ve İadeler	600.000,00	-	-	-	-
Toplam	485.060.000,00	567.045.385,65	1.996.408,39	565.048.977,26	116,49

(*)Bütçe başlangıç gelir tahmini 370.060.000,00 TL olup, yıl içinde 115.000.000,00 TL gelir karşılığı ek ödenek alınmış ve 50.000.000,00 TL banka mevcudu karşılık gösterilmek suretiyle bütçe gelir tahmini 535.060.000,00 TL'ye çıkarılmıştır.

(**) Bütçe denkliliği sağlanması amacıyla Finansmanın ekonomik sınıflandırılmasında İller Bankasından alınan kredi borcunun 5.060.000,00 TL anapara geri ödemesi ile 70.000.000,00 TL borçlanma öngörülmüştür.(70.000.000,00-5.060.000,00=64.940.000,00TL)

(***) Ek ödenek için karşılık gösterilen gelir tutarı dahil edilmiş haliyle, Belediyenin "Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli"ne göre hazırlanmıştır.

2022 yılında net bütçe geliri beklenenin üzerinde % 116,49 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%114,14), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%136,49), diğer gelirleri (%116,50), sermaye gelirleri (%1.006,16) ise beklenenin üstünde gerçekleşmiştir. Sermaye gelirleri kalemindeki artış arsa satışlarından kaynaklanmıştır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç + Ek) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	30.945.000,00	35.913.422,43	116,06
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.356.000,00	5.617.979,61	128,97
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	251.865.000,00	295.849.933,30	117,46

04- Faiz Gideri	1.600.000,00	2.829.705,77	176,86
05- Cari Transferler	17.579.000,00	18.266.936,33	103,91
06- Sermaye Giderleri	261.505.000,00	221.382.818,25	84,66
07- Sermaye Transferleri	2.000.000,00	-	-
08- Borç Verme	-	-	-
09- Yedek Ödenekler	30.150.000,00	-	-
Toplam	600.000.000,00	579.860.795,69	96,64

(*) 435.000.000,00 TL olan başlangıç ödeneği, yıl içinde 165.000.000,00 TL ek ödenek alınarak bütçe gideri tutarı 600.000.000,00 TL'ye yükseltilmiştir.

Buna göre 2022 yılında bütçe giderleri %96,64 seviyesinde gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesinde öngörülen ödeneğin personel giderleri kaleminde %116,06, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri kaleminde %128,97, mal ve hizmet alım giderlerinde %117,46, faiz gideri kaleminde %176,86, cari transferler kaleminde %103,91, sermaye giderleri kaleminde ise %84,66 oranında aşıldığı görülmüştür.

Belediyenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2021 yılının 2020 yılına, 2022 yılının 2021 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	86.778.285,01	106.987.764,27	174.874.371,28	23,29	63,45
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.266.704,75	23.350.007,01	34.229.524,97	127,43	46,59
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	8.860,00	920,00	-	-89,62	-100,00
Diğer Gelirler	113.222.553,91	182.074.784,95	356.734.100,76	60,81	95,93
Sermaye Gelirleri	214.949,00	358.686,00	1.207.388,64	66,87	236,61

Toplam	210.491.352,67	312.772.162,23	567.045.385,65	48,59	81,30
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.224.492,89	755.037,32	1.996.408,39	-38,34	164,41
Net Toplam	209.266.859,78	312.017.124,91	565.048.977,26	49,10	81,10

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında gelirler bir önceki yıla göre 253.031.852,35 TL'lik (%81,10) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 67.886.607,01 TL (%63,45), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 10.879.517,96 TL (%46,59), diğer gelirlerde 174.659.315,81 TL (%95,93) ve sermaye gelirlerinde 848.702,64 TL (%236,61) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artış büyük oranda sermaye gelirlerinden kaynaklanmakla birlikte merkezi idare gelirlerinden aktarılan paylar da bu artışı büyük oranda desteklemiştir. Artış büyük oranda 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun kapsamında genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan payların artmasından kaynaklanmakta olup buna ek olarak bu dönemde belediye vergi gelirleri de beklenenden fazla gerçekleşmiştir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	15.629.835,74	19.209.541,60	35.913.422,43	22,90	86,96
SGK Devlet Prim Giderleri	2.447.083,33	3.061.089,12	5.617.979,61	25,09	83,53
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	111.567.519,76	154.805.567,53	295.849.933,30	38,76	91,11
Faiz Giderleri	2.635.243,58	2.091.502,60	2.829.705,77	-20,63	35,30
Cari Transferler	9.445.143,13	14.277.365,91	18.266.936,33	51,16	27,94
Sermaye Giderleri	42.450.439,89	98.316.488,23	221.382.818,25	131,60	125,17
Sermaye Transferleri	1.089.925,00	1.029.975,00	-	-5,50	-100,00

Borç Verme	-	-	-	-	-
Toplam	185.265.190,43	292.791.529,99	579.860.795,69	58,04	98,05

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2022 yılında 2021 yılına göre 287.069.265,70 TL (%98,05) artış göstermiştir. Gider kalemleri incelendiğinde; 2022 yılında personel giderlerinin 16.703.880,83 TL (%86,96), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 2.556.890,49 TL (%83,53), mal ve hizmet alım giderlerinin 141.044.365,77 TL (%91,11), faiz giderlerinin 738.203,17 TL (%35,30), cari transferlerinin 3.989.570,42 TL (%27,94), sermaye giderlerinin 123.066.330,02 TL (%125,17) arttığı görülmektedir. 2022 yılında sermaye transferi bulunmamaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı Faaliyet Gideri 482.004.330,05 TL, Faaliyet Geliri 580.633.520,44 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 98.629.190,39 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Mertaş Merkezefendi Temizlik A.Ş.	7.000.000,00	7.000.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Merkezefendi Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve hesap planının genel yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa

Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tabloların hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ile diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
  - 1) Bilanço
  - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
  - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
  - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
  - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
  - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
  - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
  - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer belgelerin verilme yeri, süresi ve usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırlarının açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği, "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yeterli olmadığı, hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yapıldığı görülmüştür.

Risk Değerlendirme Standartları

İdare 5 yıllık stratejik plan ile 2022 yılı performans programını içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlamış ve zamanında yayımlamıştır. Ancak İdare iç kontrol risklerinin tanımlanmasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber; mali rapor ve tablolara etki edebilecek risklerin tanımlanması, risklerin gerçekleşme olasılığının belirlenmesi, kurum için kabul edilebilir risk düzeyinin belirlenmesi ve riskleri yönetmek için kararlar alınmasında eksiklikler olduğu ifade edilebilir. İç kontrol sisteminin temel yapılarından biri olan risk belirlemeleri ve değerlendirmelerinin yeterli düzeyde olmadığı belirlenmiştir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri belirlenmiş ve personele duyurulmuştur, yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrole ilişkin Mali hizmetler Müdürlüğü bünyesinde ön mali kontrol birimi kurulmuştur. Ancak ilgili birimde ön mali kontrole ilişkin yeterli kriterler belirlenmediği anlaşılmıştır. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir. Kontrol faaliyetlerinin temel amacı risklerin tespit edilmesi olduğu için, idarece risk tanımlamaları tam olarak yapılmadığından kamu idaresinin iç kontrol sistemi bu standartları tam olarak sağlamamaktadır.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

Kamu idaresinde iç denetim birimi ve iç denetçi bulunmamaktadır. Malî Hizmetler Biriminin ön malî kontrolüne tâbi malî karar ve işlemlerin ön mali kontrole tabi tutulmadığı belirlenmiştir.

---

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Denizli Merkezefendi Belediyesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Taşınmazlar üzerinde yapılan denetimde, Kamu İdaresi adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt ve Kontrol İşlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde, Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olduğu, kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğu hüküm altına alınmış olup devamında tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik’in “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1’inci maddesinde; maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazların bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergisi değerleri üzerinden geçici olarak muhasebe kayıtlarına alınacağı, daha sonra ilgili birimince fiili envanter çalışması yapılan taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimine verileceği ve son olarak muhasebe biriminin, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 31.12.2017 tarihi itibarıyla çıkaracağı ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri

üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılacağı düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresi adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değerlerinin belirlenmesine yönelik herhangi bir çalışmanın olmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarının da güncel değerleri yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Kamu İdaresi adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların; Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği de ilgili duran varlık hesaplarının güncel değerlerinin mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kiralanan Gayrimenkuller İçin Yapılan Giderlerin Özel Maliyetler Hesabı'nda Muhasebeleştirilmemesi

Kamu İdaresi tarafından kiralanmış taşınmazlar için yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların, 264 Özel Maliyetler Hesabı'na kaydedilmeksizin doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 264 Özel Maliyetler Hesabı'nın niteliğini düzenleyen 212'nci maddesinde; bu hesabın, kiralanmış gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile bu gayrimenkullerin kullanılması için yapılmış kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

2022 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesinde; İdare tarafından kiralanmış ve kadın yaşam merkezi olarak kullanılan taşınmaz için yapılan 68.329,00 TL değer artırıcı nitelikteki harcama ile eğitim ve kurs merkezi olarak kullanılan taşınmaz için yapılan 63.600,00 TL değer artırıcı nitelikteki harcamanın 264 Özel Maliyetler Hesabı'na kaydedilmeksizin doğrudan 630 Giderler Hesabı kullanılmak suretiyle giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu durum mali tablolarda, 264 Özel Maliyetler Hesabı'nın 131.929,00 TL kadar eksik ve 630 Giderler Hesabı'nın bu tutar kadar fazla görünmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin artırılması amacıyla yapılan giderlerin 264 Özel Maliyetler Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: İlk Madde ve Malzeme Hesabında İzlenen Tüketim Malzemelerinin Tüketime Sevk Edilmelerine Rağmen Giderleştirilmemesi

Kamu İdaresi'nin 2022 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesi neticesinde; Belediye'ye alınan bazı ilk madde ve malzemelerin tüketildiği halde muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı maddesi uyarınca satın alınan tüketim malzemelerinin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'na kaydedilmesi, Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 30'uncu maddesinde de tüketilenlerin üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar bu hesaptan çıkarılarak gider hesaplarına kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere toplamda 1.259.960,60 TL tutarında tüketim malzemesinin tüketildiği halde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'ndan çıkış yapılmadığı ve hesabın bu tutar kadar borç fazlası verdiği tespit edilmiştir.

Tablo 8: Tüketime Sevk Edilmelerine Rağmen Giderleştirilmeyen Taşınırlar

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu		Hesap Kodu	Borç Kaydı Yapılan Tutar (TL)	Tüketildiği Halde Çıkış Kaydı Yapılmayan Tutar (TL)
150	3	1	İlaçlar ve Farmakolojik Ürünler	1.074.705,00	876.663,75
150	10	3	Haşerelere Karşı Mücadele Ürünleri	76.720,00	76.720,00
150	12	10	Kaynak Malzemeleri	4.159,25	4.159,25
150	13	1	Makineler ve Aletler Grubu Yedek Parçaları	109.445,00	109.445,00
150	14	2	Minibüs, Kamyonet Lastikleri	30.826,32	22.434,16
150	14	3	Kamyon, Otobüs Lastikleri	317.892,00	139.919,40
150	14	4	Traktör ve İş Makinesi Lastikleri	17.343,64	10.299,04
150	17	1	Pompalar	20.320,00	20.320,00
Toplam				1.651.411,21	1.259.960,60

Kamu İdaresi cevabında, bulgu konusu hususa ilişkin olarak gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Söz konusu tespit; kurum tarafından 09.01.2023 tarih ve 199, 200, 204, 205, 214, 221 ve 222 sayılı muhasebe işlem fişleri ile düzeltilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde; 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nda izlenmekte olan tüketim malzemelerinin, tüketime sevk edildikçe 630 Giderler Hesabı'nın Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda yer alan 630.14 İlk Madde ve Malzeme Giderleri alt kodu kullanılmak suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının İlgili Hesapta Muhasebeleştirilmemesi

Kamu İdaresi tarafından hizmet alımı suretiyle çalıştırılan işçilere yapılan kıdem tazminatı ödemelerinin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'ndan çıkış yapılmadan doğrudan gider kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı" başlıklı 281'inci maddesinde, faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'nın kullanılacağı; 282'nci maddesinde, vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na alacak, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na borç kaydedileceği; ödenen tazminatların da 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 330'uncu maddesinde, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'nın belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı; 331'inci maddesinde, hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na alacak, 630 Giderler Hesabı'na borç kaydedileceği, vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede, 2022 yılı içinde emekli olan 11 işçi ile çeşitli sebeplerle işten ayrılan 11 işçi olmak üzere toplam 22 işçi için yapılan 623.526,13 TL tutarındaki kıdem tazminatı ödemelerinin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'dan çıkış yapılmak yerine 630 Giderler Hesabı'na borç kaydı yapılarak giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu durum mali

tablolarda, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'nın bu tutar kadar eksik ve 630 Giderler Hesabı'nın bu tutar kadar fazla görünmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Kıdem tazminatı ödemelerinin mevzuatın öngördüğü şekilde, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabından çıkış yapılması suretiyle muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Gider Taahhütleri Hesabının Doğru Bilgi Sunmaması

Kamu İdaresinin sözleşmelere dayanarak giriştiği taahhütlerinin ve bunların yerine getirilen kısımlarının muhasebeleştirilmemesi nedeniyle Belediye bilançosunun söz konusu yüklenimlere ilişkin doğru bilgi sunmadığı görülmüştür.

Mali sonuçları henüz ortaya çıkmamış olmakla beraber, idare açısından gelecekte yükümlülük oluşturacak nitelikteki sözleşmeye bağlı taahhütlerin, tam açıklama ilkesi gereği muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 448'inci maddesi ile bir hesap grubu olarak taahhüt hesapları belirlenmiş ve sözleşmelere dayanılarak girişilen gider taahhütlerine ilişkin bilgilerin de bu hesaplarda izleneceği belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 920 Gider Taahhütleri Hesabı'nın işleyişinin anlatıldığı 451'inci maddesinde; girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışının bu hesaba borç, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı'na alacak kaydedileceği ifade edilmiştir. Yine aynı maddede girişilen taahhüdün yerine getirilmesi sonucunda yapılacak muhasebe işlemi belirtilmiş olup sözleşme fiyatları üzerinden hesaplanan hakediş tutarlarının bu hesaba alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütlere ilişkin sözleşme tutarlarının ve bunların yerine getirilmesine ilişkin tutarların 920 Giderler Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, yüklenmeye girişilen 49 adet taahhüt işleminin yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, mali tablolarda 176.590.364,67 TL olarak izlenmesi gerekirken 180.277.883,70 TL olarak izlendiği tespit edilmiştir. Aradaki 3.687.519,03 TL'lik farkın; devredilen bir sözleşmenin kalan taahhüdünün 8.147.242,83 TL tutarında eksik muhasebeleştirilip kayıtlara alınmamasından, başka bir sözleşmenin hakediş tutarı yerine

sadece nakit ödeme yapılan tutar kadarının kayıtlardan çıkışının yapılarak hakediş tutarı olan 11.561.027,03 TL'nin izlenmeye devam edilmesinden, başka bir sözleşmede ise yüklenici tarafından yerine getirilen ve ödemesi yapılmış olan taahhüt karşılığının 273.734,83 TL'sinin kayıtlardan çıkışının yapılmayarak bu hesaplarda izlenmeye devam edilmesinden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Gelecek dönemlerde ortaya çıkacak yükümlülüklerin mali tablolarda doğru bir şekilde raporlanmasını teminen sözleşmeye dayanılarak girişilen taahhütlerin ve bunlardan yerine getirilenlerin söz konusu Yönetmelik hükümlerine uygun bir şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına İndirim Konusu Olmayan Kayıtların Yapılması

Mal ve hizmet alımları nedeniyle üstlenilen Katma Değer Vergisi tutarlarının, Katma Değer Vergisi tahsilatı yapılan faaliyetler ile sınırlı kalınmadan, indirilecek vergi kapsamında değerlendirilerek 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na kaydedildiği, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı ile 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı'nın mahsup edilmesi sonucu 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı'nın mali tablolarda yüksek tutarlara ulaştığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı" başlıklı 153'üncü maddesinde; bu hesabın mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran KDV'nin izlenmesi için kullanılacağı ve İdarelerin, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları KDV'yi indirim konusu yapacağı, hüküm altına alınmıştır. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen KDV'nin indirim konusu yapılmayacağı ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline

ilave edileceği belirtilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesi 3'üncü fıkrası (g) bendinde; belediyelerin ticarî, sınaî, ziraî ve meslekî nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Ancak adı geçen 30'uncu maddesi (a) bendinde ise vergiye tabi olmayan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV'nin, hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği ifade edilmektedir.

Bununla birlikte, 11 seri Numaralı KDV Genel Tebliği'nin "E-Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar Mesleki Kuruluşlar" başlıklı bölümünde, belediyelerin vergilendirilmesine ilişkin olarak "...kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamına girmediğinden vergiye tabi olmayacaktır..." ifadelerine yer verilmiş olup belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari niteliği bulunmayan faaliyetlerinin, verginin konusuna dâhil edilmediği açıktır.

Buna göre belediyelerin, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile ilgili işlemleri dolayısıyla yükledikleri KDV tutarlarını indirim konusu yapmamaları, indirim konusu yapılmayacak olan bu KDV tutarlarını hizmet alımlarında doğrudan gider yapmaları, mal alımlarında ise ilgili malın maliyetine eklemeleri, sadece vergiye tabi hizmetlerini ya da ticari niteliği bulunan faaliyetlerini ifa etmek için alınan mal ve hizmetler için ödediği KDV tutarlarını, bu hizmet ve faaliyetler karşılığı olarak tahsil ettikleri hesaplanan KDV tutarlarından, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan düzenlemeler doğrultusunda ilgili hesapları kullanılarak mahsup etmeleri gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen alımlardan; temizlik araç ve gereçleri alımı için ödenen 1.000.796,20 TL, temizlik malzemeleri alımı için ödenen 1.323.545,00 TL, ilaç alımı için ödenen 166.799,50 TL, küçük el aletleri alımı için ödenen 27.429,36 TL, haşere ilacı alımı için ödenen 12.960,00 TL, kaplayıcı alımı için ödenen 24.750,00 TL, yangın söndürme cihazı alımı için ödenen 20.707,20 TL ve giyecek alımı için ödenen 400,00 TL olmak üzere toplam 2.577.387,26 TL tutarındaki KDV'nin indirim konusu yapılarak 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı'na kaydedildiği; bunun hesaplanan KDV'den mahsup edilmesi nedeniyle toplam devreden KDV tutarlarının arttığı ve 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı'nın bu tutar kadar fazla görüldüğü tespit edilmiştir. Ayrıca bu husus, taşınır hesapları ile bilançoda, satın alınan malların maliyetlerinin ödenen KDV tutarları kadar eksik gösterilmesine de sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, indirim hakkı olmayan işlere ilişkin KDV'nin indirim konusu yapılmaması ve ödenen KDV'nin alınan mal veya hizmetin maliyetine eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2022 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde; Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz, denilmektedir.

Anılan Kanun'un "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 728.072,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 218.395,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ" in "Genel Esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (ı)

bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaaşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği,

3'üncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, mal alımları için bütçeye konulan ödeneğin 110.054.076,61 TL, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımları toplamının ise 33.795.399,71 TL olduğu ve mevzuatın öngördüğü %10'luk sınırın %30,71 olarak Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Kamu İdaresinin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için bütçesine konan yıllık toplam ödenekleri dikkate alarak, her bir alım için % 10 oranını aşıp aşmadığını kontrol etmesi ve %10 oranının aşılması zorunluluğu durumunda ise buna ilişkin başvurularını, ilgili veya bağlı buldukları kurum ve kuruluşlar aracılığıyla Kamu İhale Kurumuna yaparak Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alması gerekmektedir.

BULGU 3: İşçilere Yasal Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yapıtırılması

Kamu İdaresi tarafından sürekli işçi kadrosunda istihdam edilen personele, mevzuatla belirlenen süreyi aşacak şekilde fazla mesai yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinin birinci fıkrasında fazla çalışma; Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde haftalık kırk beş saati aşan çalışmalar olarak tanımlanmış, sekizince fıkrasında ise fazla çalışma süresinin iki yüz yetmiş saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; yukarıda belirtilen Kanun hükmü ile fazla çalışma süresine 270 saatlik bir sınırlama getirilmesine rağmen, bazı işçilerin 581, 543, 493 ve 450 gibi belirtilen

sınırlamayı aşan saatlerde fazla mesai yaptığı ve toplamda 14 işçi için bu sınırlamaya uyulmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

İş ve çalışma planlamasının kadrolu işçiler için mevzuatta yer alan fazla çalışma sınırı aşılmayacak şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 4: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Kamu İdaresi tarafından çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı

olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2022 yılında 755,00 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre, işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan, işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede; Kamu İdaresinde görev alan kadrolu 43 işçiden 12'sinin 100 ile 200 gün arasında, 7'sinin 200 ile 300 gün arasında, 5'inin 300 ile 400 gün arasında ve 4'ünün de 400 günden fazla kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Belediye'de çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve Belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 5: Merkezefendi Belediyesi Sosyal ve İktisadi İşletmesinin İş ve İşlemleri ile Bunlara İlişkin Kayıtlarda Usule Aykırı Hususlar Bulunması

Merkezefendi Belediyesi Sosyal ve İktisadi İşletmesi, Belediye Meclisinin 08.11.2021 tarih ve 173 sayılı kararı ve bunu müteakip Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 03.12.2021 tarihli onayı ile kurulmuş olup Merkezefendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme

Yönetmeliği 10.01.2022 tarih ve 15 sayılı Meclis Kararı ile kabul edilmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97'nci ve 100'üncü maddeleri, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 53'ncü ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 71'inci maddelerine dayanılarak İçişleri Bakanlığınca hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği, 08.03.2011 tarih ve 27868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup bu yönetmeliğin amacı, mahalli idareler bütçesi içinde oluşturulacak işletmelerin, kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Bu usul ve esaslar ile ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde tespit edilen hususlar aşağıdaki gibidir.

A)Merkezfendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin Sayıştay Görüşü Alınmadan Yürürlüğe Konulması

Belediye tarafından çıkarılan Merkezfendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin Sayıştay'ın istişari görüşü alınmadan kabul edilerek yürürlüğe konulduğu görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Daireler Kurulu" başlıklı 27'nci maddesinde; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmelikler ile yönetmelik niteliğindeki düzenleyici işlemlerin, Sayıştay'ın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulacağı, belirtilmiştir.

17.02.2006 tarih ve 26083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 19.12.2005 tarih ve 2005/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Görüş Alma" başlıklı 6'ncı maddesinde; Sayıştay'ın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca malî konularda düzenlenecek yönetmelik taslakları hakkında Sayıştay Başkanlığının görüşünün alınması zorunludur, hükmüne yer verilmiştir.

Yapılan incelemede; 10.01.2022 tarih ve 15 sayılı Meclis Kararı ile kabul edilen ve 25 maddeden oluşan Merkezfendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinde açıkça belirtilmiş olmasına rağmen, Sayıştay'ın istişari görüşü alınmadan kabul edildiği ve yürürlüğe konulduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgumuz üzerine yürürlüğe giren ilgili Yönetmelik'in Sayıştay Başkanlığı görüşü alınmak üzere gönderildiği ifade edilmiştir.

Mali konulardaki yönetmelikler açısından Sayıştay'ın istişari görüşünün alınması esaslı bir şekil ve usul işlemi olarak karşımıza çıkmakta olup Belediye tarafından hazırlanan yönetmelik taslaklarının ilgili mercilerden görüş alındıktan sonra yayımlanıp yürürlüğe konulması gerektiğinden, yürürlüğe girmeden önce ilgili mercilere gönderilmesi gerekmektedir.

B)Bütçe İçi İşletme Adına Yapılan Harcamalarda Belediye Hesaplarının Kullanılması ve Bunlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Olması

Bütçe İçi İşletmenin iktisadi ve ticari işler için kullanılan ödeneğinin muhasebeleştirme işlemlerinin mevzuatta belirtilen şekliyle yapılmadığı ve yapılan harcamaların Belediyeye ait banka hesapları kullanılmak suretiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Bütçe İşlemleri" başlıklı 8'nci maddesinde; işletme ödeneğinin iktisadi ve ticari işler için nakit sermaye olarak kullanılacak kısmının ekonomik sınıflandırmada borç verme kodunda gösterileceği ve bu ödeneğin işletme adına açılmış bir özel hesaba aktarılmak suretiyle kullanılacağı belirtilmiştir.

Bununla birlikte; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı'na ilişkin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 102'nci maddesinde; bütçedeki ödeneğine dayanılarak yapılan ve vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı olan borç verme işlemlerinden doğan alacaklar bir taraftan bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı'na veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabı'na borç, 835 Gider Yansıtma Hesabı'na alacak kaydedilir, denilmektedir.

Yapılan incelemede; Bütçe İçi İşletmenin yukarıdaki mevzuat gereği açılması gereken banka hesabına, ekonomik sınıflandırmanın I. düzey 08-borç verme kodunda gösterilmek suretiyle ödenekli nakit sermaye aktarılmadığı, bunun yerine, Belediye bütçesinin farklı ödeneklerinden ve Belediye'ye ait banka hesapları kullanılarak, Bütçe İçi İşletme adına 5.339.839,17 TL harcama yapıldığı ayrıca, Belediye bütçesinden Bütçe İçi İşletme adına ilgili hesaba gönderilmek yerine doğrudan yapılan 5.339.839,17 TL'lik harcamanın aynı zamanda 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı'nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Bütçe İçi İşletmenin iktisadi ve ticari işleri için kullanılan ödeneğin kaydı,

muhasabeleştirme işlemleri ile alacağın takibinin, yukarıda belirtilen mevzuatta açıklaması yapılan ilgili hesaplar kullanılarak yapılmalı ve İşletmeye ait harcamaların sağlıklı takibini teminen bunun Bütçe İçi İşletmenin kendi banka hesabından yapılması gerekmektedir.

C)Bütçe İçi İşletmede Kullanılan Demirbaşların Kayıtlarda Yer Almaması

Bütçe İçi İşletmenin ticari faaliyetleri kapsamında kullanılan demirbaşlara ilişkin taşınır işlem fişleri düzenlenmediği ve bunların Demirbaşlar Hesabı'nda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Muhasebe İşlemleri" başlıklı 9'uncu maddesinde; işletme faaliyetlerinin muhasebe işlemlerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mahalli idarenin muhasebe biriminde tutulacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 255 Demirbaşlar Hesabı'nın niteliğinin belirtildiği 198'inci maddesinde; bu hesabın kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanabilen varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; 2022 yılında yapılan toplam 611.004,00 TL maliyetli ekmek satış büfelerinin ve 122.000,20 TL tutarındaki ekmek kasalarına ilişkin taşınır işlem fişleri düzenlenmediği ve bunların mali tablolarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, 2023 yılında söz konusu taşınırın gerçeğe uygun değeri üzerinden kayıtlara alınabilmesi için değer tespit komisyonu kurularak ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacağını belirtmiştir.

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri uyarınca, toplam tutarı 733.004,20 TL olan bu demirbaşların sağlıklı takibinin sağlanmasını teminen 255 Demirbaşlar Hesabı'nda izlenerek mali tablolarında gösterilmesi ve bunlara ilişkin taşınır işlem fişlerinin düzenlenmesi gerekmektedir.

D)Bütçe İçi İşletme Stoklarının Takibinin Yapılmaması

Bütçe İçi İşletme stok takibinin gerekli şekilde yapılmadığı ve stok takibine ilişkin kayıtların mevzuatın öngördüğü şekilde tutulmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında; kapsamdaki idarelerin bünyesinde bulunan fabrika, imalathane ve benzeri üretim yerlerinde

kullanılan ilk madde ve malzemeler ile yarı mamul ve mamul maddeler hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmayacağı ve bunlar hakkında kendi düzenleyici işlemlerinde belirlenen esas ve usuller uygulanacağı belirtilmiştir. Ancak hem 10.01.2022 tarih ve 15 karar numaralı Merkezefendi Belediyesi Meclis Kararı ile kabul edilen Merkezefendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller" başlıklı 23'üncü maddesinde hem de Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Hüküm Bulunmayan Haller" başlıklı 16'ncı maddesinde; bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hususlarda, işletmenin bağlı olduğu mahalli idarenin tabi olduğu mevzuat hükümlerinin uygulanacağı hususu açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle, Bütçe İçi İşletmenin bağlı olduğu mahalli idarenin tabi olduğu mevzuat olan Taşınır Mal Yönetmeliği'ne tabi olduğu aşıkardır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırların Kaydı" başlıklı 12'nci maddesinde; kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının esas olduğu, taşınır kayıtlarının, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulacağı, her bir kaydın da belgeye dayanmasının şart olduğu, bu çerçevede; önceki yıldan devren gelen taşınırlar ile içinde bulunulan yılda herhangi bir şekilde edinilen veya elden çıkarılan taşınırların, taşınırlardaki kayıp, fire, yıpranma ve benzeri nedenlerle meydana gelen azalmaların, sayım ve sonucunda ortaya çıkan fazlaların miktar ve değer olarak kayıtlara alınarak takip edileceği hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, aynı Yönetmelik'in "Satın Alınan Taşınırların Giriş İşlemleri" başlıklı 15'inci maddesinde; satın alınan taşınırlar için, teslim alındıktan sonra, Taşınır Kod Listesindeki hesap kodları itibarıyla üçer nüsha taşınır işlem fişi düzenleneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı" başlıklı 115'inci maddesinde; kurumlarca satılmak üzere, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı, 116'ncı maddesinde; satın alınan ilk madde ve malzemelerin 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı'nın borcuna ve ilgili hesabın alacağına kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede; Belediye tarafından Bütçe İçi İşletmede makine üretiminde kullanılmak amacıyla alınan hırdavat malzemesi için toplamda ödenen 247.800,00 TL, elektrik panosu ve kontrol yazılımı için ödenen 495.600,00 TL, karkas şase ve kaide için ödenen 505.276,00 TL ve pişirme, kırıcı ve pelet makinesi saç metal ve güvenlik ekipmanı alımı için

ödenen 250.632,00 TL olmak üzere toplamda 1.499.308,00 TL tutarındaki ilk madde ve malzemenin 15 Stoklar bölümünde bulunan ilgili hesaplara kaydı yapılmadan ve taşınır işlem fişi düzenlenmeksizin, 630 Giderler Hesabı kullanılarak gider olarak gösterildiği tespit edilmiştir. Ayrıca yukarıda sayılan alımlar Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10/a-1 hükmünde belirtilen maddeler arasında bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu hususa katılmış ve 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Stokların sağlıklı bir şekilde takibinin sağlanması için, işletme tarafından gerçekleştirilen taşınır alımlarında bahsedilen Yönetmelik uyarınca 15 Stoklar bölümünde bulunan ilgili hesaplara kaydı ve taşınır işlem fişlerinin düzenlenmesi gerekmektedir.

E)Bütçe İçi İşletme İçin Gerçekleştirilen Alımlardan Kamu İhale Kanununa Aykırı Olanlar Bulunması

Bütçe İçi İşletmenin üretim faaliyetlerinde kullanılan toplam 1.734.546,00 TL tutarındaki bazı malların Kamu İhale Kanununa aykırı olarak açık ihale yapılmaksızın satın alındığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "İhale İşlemleri" başlıklı 14'üncü maddesinde; işletmenin ihale iş ve işlemlerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile bu kanunlara dayanılarak yayımlanan yönetmelik hükümlerine göre yürütüleceği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunu'nun "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 218.395,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaseye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede;

a)Toplam tutarı 495.600,00 TL olan hırdavat malzemesi alımlarının aynı firmadan iki eşit parçaya bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle alındığı,

b)Toplam tutarı 733.370,00 TL olan elektrik panosu ve kontrol yazılımı alımlarının aynı firmadan üç parçaya bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle alındığı,

c)Toplam tutarı 505.576,00 TL olan karkas şase ve kaide alımlarının aynı firmadan iki parçaya bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle alındığı, tespit edilmiştir.

Mezkûr alımların yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin aksine, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek gerçekleştirildiği görülmüş olup kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını teminen; idarenin doğrudan temin yöntemi ile alım yapmasına lüzum bırakılmayacak şekilde ihale süreci için gerekli olan süreler de göz önünde bulundurularak, açık ihale usulü ile ihaleye çıkılması gerekmektedir.

F)Bütçe İçi İşletmenin Üretiminde Kullanılacak Malzeme Alımlarına İlişkin Faturaların İçerik İtibarıyla Usule Uygun Olmaması

Bütçe İçi İşletmenin ticari faaliyetleri kapsamında satın aldığı aşağıda sayılan mallar için düzenlenen faturaların, içerik itibarıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na uygun olmadığı görülmüştür.

Bütçe İçi İşletmenin tabi olduğu 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Faturanın Tarifi" başlıklı 229'uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

Mezkûr Kanun'un "Faturanın Şekli" başlıklı 230'uncu maddesinde ise faturada bulunması gereken en az zorunlu bilgiler;

1. Faturanın düzenlenme tarihi seri ve sıra numarası,
2. Faturayı düzenleyeninin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası,
3. Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
4. Malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı,

5. Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası/sevk irsaliyesi, şeklinde sayılmıştır.

Yukarıda sayılan mevzuat uyarınca; düzenlenen faturalarda, malın türü, miktarı, fiyatı ve tutarının bulunması kanuni zorunluluk olup faturaya konu olan malın türü ve miktarının da herkes tarafından bilinen, resmi kabul görmüş, kesin ve standart bir ölçüsü olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede;

a) Alıma esas teknik şartnamede, çeşitli evsafa toplam 33.539 adet malzemenin tarif edildiği, toplam tutarı KDV dahil 247.800,00 TL olan faturada malın nev'ine ve miktarına ilişkin açıklamada sadece 70.000,00 TL birim fiyatlı 3 adet "hırdavat malzemesi" şeklinde açıklama bulunduğu,

b) Alıma esas teknik şartnamede çeşitli evsafa toplam 9 adet malzemenin tarif edildiği, toplam tutarı KDV dahil 247.800,00 TL olan faturada malın nev'ine ve miktarına ilişkin açıklamada sadece 70.000,00 TL birim fiyatlı 3 adet "elektrik panosu ve kontrol yazılımı" şeklinde açıklama bulunduğu,

c) Alıma esas teknik şartnamede çeşitli evsafa toplam 9 adet malzemenin tarif edildiği, toplam tutarı KDV dahil 252.756,00 TL olan faturada malın nev'ine ve miktarına ilişkin açıklamada sadece 71.400,00 TL birim fiyatlı 3 adet "999.01.03 karkas şase ve kaide" şeklinde açıklama bulunduğu,

d) Alıma esas teknik şartnamede çeşitli evsafa toplam 9 adet malzemenin tarif edildiği, toplam tutarı KDV dahil 247.800,00 TL olan faturada malın nev'ine ve miktarına ilişkin açıklamada sadece 210.000,00 TL birim fiyatlı 1 adet "elektrik panosu ve kontrol yazılımı" şeklinde açıklama bulunduğu,

e) Alıma esas teknik şartnamede çeşitli evsafa toplam 9 adet malzemenin tarif edildiği, toplam tutarı KDV dahil 252.520,00 TL olan faturada malın nev'ine ve miktarına ilişkin açıklamada sadece 214.000,00 TL birim fiyatlı 1 adet "karkas şase ve kaide" şeklinde açıklama bulunduğu, ancak alıma esas teknik şartnamede toplamda 9 adet malzeme tarif edildiği,

tespit edilmiştir.

İçerik ve miktarı faturada tam olarak tespit edilemeyen alımlar, hem taşınır işlem fişleri

aracılığıyla stok hareketlerinin izlenmesini hem de işletme tarafından üretilecek veya satılacak malların gerçek maliyetlerinin belirlenmesini güçleştirmektedir.

Kamu idaresi cevabında, 2023 yılı içerisinde bulguda yer alan mevzuat hükümlerine riayet edileceği belirtilmiştir.

Bu husus ayrıca, Bütçe İçi İşletme ve Belediye mali tablolarında bilanço karına ilişkin hesaplamaların da doğruluğunu etkilemekte olup yapılan alımlardaki faturaların mevzuatın öngördüğü şekilde düzenlemiş olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

G)Bütçe İçi İşletme Tarafından Üretildiği Belirtilen Makine ve Teçhizatın Üretim Sahasının Bulunmaması

Bütçe İçi İşletmenin ticari faaliyetleri kapsamında ilgili kayıtlarda makine üretimi gerçekleştirdiği belirtilmiş olmasına rağmen, yapılan incelemede bu ürünlerin nerede ve ne şekilde üretildiğine dair herhangi bir kayda veya fiziki üretim sahasına rastlanılmamıştır.

Merkezeşendi Belediyesi Sosyal ve İktisadi İşletmesine ilişkin 10.01.2022 tarih ve 15 karar numaralı Meclis Kararı ile Merkezeşendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin kabul edildiği görülmüştür. Merkezeşendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin işletmenin "Görevleri" başlıklı 5'inci maddesinde; Bütçe İçi İşletmenin Belediye'nin faaliyet alanları çerçevesinde, makine üretimi ve satışı gerçekleştireceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; hayvan maması üretim makinesi üretiminde kullanılmak üzere 12 adet faturada çeşitli hırdavat malzemesi, 29 adet elektrik panosu ve kontrol yazılımı, 14 adet karkas şase ve kaide ve 207 adet sac metal ve güvenlik ekipmanları şeklinde ilk madde ve malzemesi satın alındığı tespit edilmiştir.

07.02.2022 tarih ve 29 karar numaralı Merkezeşendi Belediyesi Meclis Kararı'nda; kırıcı, pişirme, pelet ve vakumlama makinelerinin satış fiyatlarının, 08.08.2022 tarih ve 117 karar numaralı Merkezeşendi Belediyesi Meclis Kararı'nda; pişirme, pelet, vakumlama ve fırın kurutma makinelerinin satış fiyatlarının belirlendiği saptanmıştır. İşletmenin üretim faaliyeti Merkezeşendi Belediyesi Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği ve ilgili OLUR'larda belirtilmiş olmasına rağmen yapılan incelemeler neticesinde bu makinelerin nerede ve ne şekilde üretildiğine dair herhangi bir üretim tesisine rastlanmamıştır. Belediye Meclisi tarafından belirlenen fiyatlardan Bütçe İçi İşletme tarafından yıl içinde toplamda 17 adet makinenin satışının yapıldığı görülmüştür. Ancak, 2022 yılında satılan 17 adet makinenin ne şekilde

üretildiğine dair herhangi bir bilgi, belge veya fiziki tesise ilişkin tespit bulunmamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, 2022 yılında yapılan üretimin nerede gerçekleştiğini belirtmemiş ancak bulgumuz üzerine AR-GE ve İnovasyon Merkezi adı altındaki tesisin 2023 yılı Mart ayında faaliyete başladığını belirtmiştir.

Bütçe İçi İşletmenin kuruluş amacı gereği üretimin belirlenen tesislerde gerçekleştirilip Bütçe İçi İşletme tarafından üretilen makinelerin meclis kararında belirtilen fiyatlarla satışı gerekmektedir. Bulgumuzun (E) maddesinde de belirtildiği üzere üretime dair hizmetlerin ihale mevzuatına uygun olan usullerle temin edilmesi gerekmektedir.

H)Ekmek Büfelerinde Çalışan Personelin İstihdam Yönteminin Usule Aykırı Olması

Bütçe İçi İşletme dâhilinde işletilen ekmek büfelerinde sürekli biçimde çalıştırılan personelin, mevzuatta öngörülen istihdam yöntemlerinin aksine günlük gider pusulası düzenlenmek suretiyle istihdam edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin; "Bütçe İşlemleri" başlıklı 8'nci maddesinde; işletmenin iktisadi ticari işlerine ilişkin giderler dışında kalan personel giderlerinin mahalli idareler bütçesinden yapılacağı, "Kadro İşlemleri" başlıklı 13'üncü maddesinde ise; işletmede kadro işlemleri hususunda, Belediye ve Bağlı Kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı, belirtilmiştir.

Bununla birlikte; Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nde, Bütçe İçi İşletmenin personeline ilişkin hüküm bulunan maddelerinden; bu personelin, belediyelerde ilgili mevzuatı gereği istihdam edilen, belediye personeli olacağı açıkça anlaşılmaktadır.

Belediye ve Bağlı Kuruluşlar ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; bu Yönetmelik'in istihdam edilen; memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi pozisyonlarında çalıştırılanları kapsayacağı hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Sürekli ve Süreksiz İşlerdeki İş Sözleşmeleri" başlıklı 10'uncu maddesinde; süreksiz iş ve sürekli iş tanımları yapılmış olup nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere ise sürekli iş denileceği belirtilmiştir.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Sigortalı Sayılanlar" başlıklı 4'üncü maddesinin (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların sigortalı sayılacağı belirtilmiş olup "Sigortalı Bildirimi ve Tescili" başlıklı 8'inci maddesinde ise işverenlerin; sigortalı sayılan kişileri, sigortalılık başlangıç tarihinden önce sigortalı işe giriş bildirgesi ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlü oldukları, hüküm altına alınmıştır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda Kanun'un 102'nci maddesinde yer alan hükümler uyarınca idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Bütçe İçi İşletmenin iş faaliyeti kapsamında bulunan ekmek satış büfelerinde çalıştırılan 14 adet personelin; yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, çalıştırıldıkları her gün için düzenlenen gider pusulalarıyla sabit bir bedel ödenmek suretiyle, 30 günü aşan sürelerle ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bunlar ile ilgili herhangi bildirimde bulunulmaksızın, sigortasız bir şekilde çalıştırıldıkları tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, bulgumuz üzerine söz konusu personelin istihdamının 2023 yılı içerisinde 696 sayılı KHK hükümlerine riayet edilerek gerçekleştirildiğini belirtmiştir.

Belediyelerin istihdam yöntemleri, ilgili mevzuatında belirtilmiş olup bunun dışında sürekli bir biçimde personel çalıştırılması mümkün değildir. Bu nedenle istihdam edilen personelin personel mevzuatında belirtilen usullerle temin edilmesi ve bunlara ilişkin yukarıda belirtilen 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ilgili hükümlerine riayet edilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu husus ilgili yılda da devam ettiği için 2022 Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular başlığı altında bulgu madde 2'de yer verilmiştir.
Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmesinin Bedelsiz Olarak Yapılması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	İlgili yılda bir önceki yıla ait personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı sözleşmesi devam ettiği için Kamu idaresinin söz konusu bulguya ilişkin çalışmaları devam etmektedir.
İşçilere Yasal Süreyi Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa 2022 Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular başlığı altında bulgu madde 3'te yer verilmiştir.
İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa 2022 Sayıştay Denetim Raporu'nun Diğer Bulgular başlığı altında RDK görüşüne istinaden değiştirilen yeni başlığı ile "İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması" bulgu madde 4'te yer verilmiştir.

Kıdem Tazminatı Karşılığının Eksik Ayrılması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu bulguda belirtilen, kıdem tazminatı karşılığının eksik ayrılmasından kaynaklanan 23.388.509,58 TL'lik hatanın 2022 yılı muhasebe kayıtlarında 3479 numaralı yevmiye kaydı ile düzeltildiği tespit edilmiştir. Ancak cari yılda İdare tarafından, bazı işçilerin kıdem tazminatlarının 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında muhasebeleştirilmediği doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle bu yeni husus 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları başlığı altında bulgu madde 4'te yer verilmiştir.
Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu husus kısmen düzeltilmiştir. Düzeltilmeyen kısım ile ilgili Kamu İdaresi çalışmaları devam ettiği için tekrar bulgu konusu edilmemiştir.

**KAMU İDARESİ TARAFINDAN
SUNULAN MALİ TABLOLAR**

DENİZLİ MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ MALİ TABLOLARI

BİLANÇO

Kurum Kodu : 46.20.23.00

DENİZLİ MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ

Yıl : 2022

AKTİF HESAPLAR		Cari Yıl Tutar TL	PASİF HESAPLAR		Cari Yıl Tutar TL
1	DÖNEN VARLIKLAR	223.526.962,94	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	76.186.499,54
10	Hazır Değerler	88.146.980,42	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	32.200.056,71
100	KASA HESABI	73.848,76	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	32.200.056,71
102	BANKA HESABI	82.044.441,33	32	Faaliyet Borçları	383.816,00
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	200.000,00	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	383.816,00
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	5.828.690,33	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	10.502.005,33
12	Faaliyet Alacakları	82.352.853,50	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.067.395,58
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	3.973.062,69	333	EMANETLER HESABI	9.434.609,75
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	75.456.027,49	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	1.587.322,05
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.601.260,30	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	964.569,28
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.322.503,02	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	265.087,51
14	Diğer Alacaklar	359,59	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	357.665,26
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	359,59	37	Borç ve Gider Karşılıkları	28.434.882,20
15	Stoklar	32.330.229,23	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	28.434.882,20
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	32.330.229,23	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	3.078.417,25
16	Ön Ödemeler	4.012.487,44	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	3.078.417,25
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.163.083,65	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	2.849.403,79	397	SAYIM FAZLALARI HESABI	0,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	16.684.052,76	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	32.136.569,04
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	16.684.052,76	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	30.043.753,03
2	DURAN VARLIKLAR	586.024.481,48	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	30.043.753,03
22	Faaliyet Alacakları	1.693.546,71	43	Diğer Borçlar	404.311,74
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.500,00	430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	404.311,74
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	333.151,89	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	1.688.504,27
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.358.894,82	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	1.688.504,27
24	Mali Duran Varlıklar	23.465.340,79	5	ÖZ KAYNAKLAR	701.228.375,84
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	16.345.440,79	50	Net Değer	277.964.991,57
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.119.900,00	500	NET DEĞER Hesabı	277.964.991,57
25	Maddi Duran Varlıklar	560.865.593,98	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	324.634.193,88
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	52.497.622,26	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	324.634.193,88
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	420.213.507,17	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	98.629.190,39
252	BİNALAR HESABI	76.573.807,28	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	98.629.190,39
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	12.884.712,60			
254	TAŞITLAR HESABI	12.152.495,95			
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	20.180.228,27			
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-152.165.762,50			
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	118.528.982,95			

26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
260	HAKLAR HESABI	3.763.965,21
264	ÖZEL MALİYETLER HESABI	1.714.783,48
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-5.478.748,69
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	29.975,60
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-29.975,60

AKTİF TOPLAMI 809.551.444,42

PASİF TOPLAMI 809.551.444,42

Bilanço Dipnotları :		Cari Yıl Tutar TL
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	34.391.494,23
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	34.391.494,23
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.853.167,78
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	1.853.167,78
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	180.277.883,70
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	180.277.883,70
990	KİRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERİ	21.422.593,98
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	21.422.593,98

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 46.20.23.00

Adı : DENİZLİ MERKEZEFENDİ BELEDİYESİ

Yılı : 2022

Hesap Kodu	Kod 1	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl
630		GİDERLER HESABI	482.004.330,05
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	35.913.422,43
630	02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.617.979,61
630	03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	311.711.819,16
630	04	FAİZ GİDERLERİ	4.385.908,06
630	05	CARİ TRANSFERLER	13.124.793,59
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.430,98
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.800.861,63
630	13	Amortisman Giderleri	69.763.966,89
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	31.770.853,60
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	7.698.419,14
630	99	Diğer Giderler	214.874,96

GİDERLER TOPLAMI

482.004.330,05

Hesap Kodu	Kod 1	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl
600		GELİRLER HESABI	580.633.520,44
600	01	Vergi Gelirleri	185.373.454,42
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	34.668.561,88
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.000,00
600	05	Diğer Gelirler	360.588.504,14
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00

NET GELİR TOPLAMI

580.633.520,44

FAALİYET SONUCU (+/-)

**Cari Yıl
98.629.190,39**